

22.05.2018

Asia/3

§ 141

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoen pikatilausmatkojen tarpeen arviointia koskevasta toivomusponnosta

HEL 2018-000862 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kuljetuspalvelupäällikkö Tuomas Päivinen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Jäsen Tuomas Tuure pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuomas Päivinen, kuljetuspalvelupäällikkö, puhelin: 310 51991
tuomas.paivinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Anna Vuorjoen toivomusponnosta koskien pikatilausmatkojen tarpeen arviointia:

”Kaupunginvaltuusto on 17.1.2018 edellyttänyt, että vammaisten henkilöiden ja ikäihmisten kuljetuspalveluja hankittaessa arvioidaan millainen määrä pikatilausmatkoja on tarpeen, jotta kuljetuspalvelua käyttävillä henkilöillä on vammattomiin verrattuna yhdenvertaiset mahdollisuudet työssäkäyntiin, opiskeluun, harrastamiseen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Yksilöhuollon kuljetuspalveluja järjestetään vaikeavammaisille henkilöille vammaispalvelulain (Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 3.4.1987/380) 8.2 §:n sekä sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n nojalla. Vammaispalvelulain mukaisista kuljetuspalveluista on tarkemmat määräykset vammaispalveluasetuksessa

(Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 18.9.1987/759).

Kuljetuspalvelut korvaavat julkista joukkoliikennettä henkilöille, jotka eivät voi ilman kohtuuttomia vaikeuksia käyttää julkista joukkoliikennettä. Palvelutasoa arvioidaan suhteessa joukkoliikenteen palvelutasoon, eikä kyse ole taksipalvelusta.

Vammaispalvelulain 8.2 §:n nojalla järjestetään kuljetuspalveluja vaikeavammaisille henkilöille, jotka eivät voi käyttää julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttomia vaikeuksia pitkäaikaisen vamman tai sairauden johdosta. Palvelu ei ole määrärahasidonnainen etuus, vaan se kuuluu ehdottoman järjestämisvelvollisuuden palveluihin. Työ- ja opiskelumatkoja tulee järjestää tarpeellinen määrä ja vähintään 18 yhden-suuntaista vapaa-ajan- ja asiointimatkaa kuukaudessa. Vammaispalvelulain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Sosiaalihuoltolain 23 §:n nojalla liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioiden tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Palvelu on määrärahasidonnainen etuus. Helsingissä on vuonna 2018 asiakkaille myönnetty kuusi yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Helsingissä on tällä hetkellä jokaisella asiakkaalla matkatyyppiä kohden kaksi pikatilausmatkaa. Pikatilausmatka tarkoittaa sitä, että kuljetus saapuu 15 minuutin kuluttua tilauksesta ja 45 minuutin kuluttua inva-autoa käyttävien henkilöiden osalta. Pikatilausmatkan tarkoitus on joustavoittaa palvelua ja mahdollistaa ennakoimattomien matkatilanteiden asianmukainen onnistuminen. Toisaalta pikatilausmatkan merkitys vähenee, kun tulevan hankinnan yhteydessä on tarkoitus muuttaa matkojen tilaamisen ja lähdön välistä aikaa. Tällä hetkellä matkat tulee tilata viimeistään 40 minuuttia ennen toivottua lähtöaikaa. Tämä aika on tarkoitus muuttaa kaikkien asiakkaiden osalta 30 minuuttiin.

Arvioitaessa vammattomien ja kuljetuspalvelun käyttäjien yhdenvertaisuutta tulee arviointikriteeriksi ottaa julkinen joukkoliikenne Helsingissä. Helsingissä on erinomaisesti toimiva joukkoliikenne, jossa vuorovälit ovat keskusta-alueella lyhyet. Toisaalta Helsingissä on alueita, joilla julkisen liikenteen vuorovälit ovat suhteellisen pitkiä. Vammaispalveluissa tulee aina arvioida palvelua myös suhteessa henkilön tosiasiallisiin tarpeisiin.

Pikatilausmatkojen lisääminen vaikuttaa alentavasti yhdistelyasteeseen ja sitä kautta kustannuksiin nostavasti. Pikatilausmatkojen lukumäärän nostaminen lisää autojen tarvetta. Inva-varusteltua autoa tarvitsevien henkilöiden osalta on hyvin vaikeaa taata autoa alle 30 minuuttia ennen toivottua lähtöaikaa autojen tosiasiallisen saatavuuden johdosta. Henkilöliikenteen lainsäädännön 1.7. tapahtuvan muutoksen vaikutuksia kaluston saatavuuteen on vaikea arvioida.

Lausuntonaan sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että pikatilausmatkojen määrä tulee säilyttää muuten nykyisellään, mutta vammaispalvelulain nojalla myönnettävien matkojen osalta mahdollistetaan jatkossa yksilöhuollon harkinnalla pikatilausmatkojen lukumäärän yksilöllinen arvio. Tällä menettelyllä matkaoikeuksia olisi mahdollista mukauttaa. Kaikilla asiakkailla olisi edelleen lähtökohtaisesti kaksi pikatilausmatkaa matkatyyppiä kohden kuukaudessa, mutta vammaispalvelulain nojalla myönnettyjen vapaa-ajan- ja asiointimatkojen osalta pikatilausmatkojen lukumäärää voisi nostaa yksilöhuollon päätöksellä enintään kuuteen yhdensuuntaiseen matkaan kuukaudessa. Inva-varusteltua autoa tarvitsevien asiakkaiden osalta on käytännössä mahdotonta luvata autoa alle 30 minuutin tilausajan, joten heidän osaltaan ei voida taata pikatilausmatkan toteutumista. Toisaalta heidän osaltaan tilanne paranee jo tilausajan lyhentymisen seurauksena.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Esitetty muutos lisää palvelun joustavuutta ja parantaa asiakkaiden osallisuutta.”

Esittelijän perustelut

Kuljetuspalvelupäällikkö Tuomas Päivinen on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Anna Vuorjoen toivomusponnosta koskien pikatilausmatkojen tarpeen arviointia 5.6.2018 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuomas Päivinen, kuljetuspalvelupäällikkö, puhelin: 310 51991
tuomas.paivinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuorjoki Anna toivomusponsi Kvsto 17.1.2018 asia 17

22.05.2018

Asia/3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano